

การประมวลกฎหมายและกฎเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

A COMPILATION OF LAWS AND REGULATIONS ON ANTI
AND COUNTER CORRUPTION

โดย

นางสาวศศิวรรณ ทรงบัณฑิตย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารสังคม บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

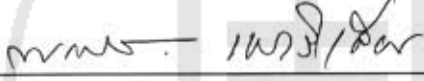
พ.ศ. 2546

ISBN 974 - 7145 - 58 - 8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิทยานิพนธ์	การประมวลกฎหมาย กฎเกณฑ์ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต A Compilation of Laws and Regulations on Anti and Counter Corruption
ชื่อนักศึกษา	นางสาวศศิวรรณ ทรงบัณฑิตย์
รหัสประจำตัว	444049
สาขา	การบริหารสังคม
ปีการศึกษา	2545

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัยได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2546

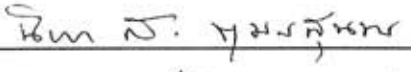

 _____ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 _____ อาจารย์ที่ปรึกษา
 (อาจารย์ ดร.โชคชัย สุทธานาศ)

 _____ กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.สุภรัฐ หงษ์มณี)

 _____ กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล)

 _____ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 (รองศาสตราจารย์นิภา ส.คูมรสุนทร) จากทบวงมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์	การประมวลกฎหมายและกฎเกณฑ์เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต
	A Compilation of Laws and Regulations on Anti and Counter Corruption
ชื่อนักศึกษา	นางสาวศศิวรรณ ทรงบัณฑิตย์
รหัสประจำตัว	444049
สาขาวิชา	การบริหารสังคม
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประมวลกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการเพื่อ 1) จัดกลุ่มกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์อื่น ๆ ให้สอดคล้องกันโดยจัดเป็นหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำหรับประโยชน์ต่อการค้นคว้าและอ้างอิง 2) สรุปวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายในลักษณะเชื่อมโยงกันพร้อมทั้งแสดงความคล้ายคลึงและแตกต่างกันของเนื้อหาสำคัญที่องค์กรและสถาบัน สามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกันเพื่อป้องกันการทุจริตอย่างได้ผล 3) จัดทำดัชนีค้นหาคำสำคัญของกฎหมายฉบับต่าง ๆ 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในองค์กร/สถาบัน ในช่วงปี 2542 - 2545 5) เสนอแนะการปรับปรุงบทบัญญัติ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต

ระเบียบวิธีวิจัยที่นำมาใช้เป็นลักษณะของการผสมผสานของการวิจัยเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม การวิจัยเอกสารนั้นได้รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ส่วนการวิจัยภาคสนามได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงและหรือผู้เชี่ยวชาญขององค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เลขาธิการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จำนวน 9 คน

จากการนำพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจำนวน 5 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการ

เสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของ รัฐมนตรี พ.ศ. 2543 รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎกระทรวง ข้อบังคับ และ ระเบียบมา ประมวลด้วยนั้น เป็นการดำเนินการให้เห็นเป็นภาพรวมเพื่อเชื่อมโยงกฎหมายและกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบเข้าด้วยกันโดยพิจารณาเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นพื้นผิว (การก่อตั้งองค์กรและภารกิจองค์กร) และชั้นแนวคิด (บทบาทหน้าที่ ความเป็นอิสระ สถานะและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น) โดยพบว่า

1. ในชั้นพื้นผิว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 เป็นบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2540 มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คณะกรรมการ สตง.เป็นอิสระและเป็นกลาง เป็นผู้รับผิดชอบกฎหมาย โดยมีข้อความตามที่กำหนด ไว้ในรัฐธรรมนูญ โดย คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของ รัฐร่ำรวยผิดปกติและกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการในความยุติธรรม ฯลฯ คณะกรรมการ ก.ต.ง. มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี ค่าใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพและ เป็นองค์กรหนึ่งส่งเสริมให้หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามแนวคิด ธรรมมาภิบาล (Good Governance) พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อให้ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิก “อนุสัญญากรุง เวียนนา” โดยกำหนดการต่อต้านการฟอกเงินในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหมด 7 ฐานความผิด คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับเพศ ฯลฯ เป็นต้น พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายกำหนดโทษผู้ที่มีพฤติการ สมยอมในการเสนอราคา (ฮั้ว) ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง และ บางครั้งมีนักการเมือง ร่วมกับข้าราชการ พ้อค้าร่วมกันกระทำความผิด ดังนั้นจึงให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้รับผิดชอบกฎหมายฉบับนี้ พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543 เป็นกฎหมายเพื่อป้องกันนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีเข้าไปบริหารจัดการหรือจัดการ หุ้นส่วน กำหนดไว้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับนักการเมืองจึงทำให้ต้องนำกฎหมายฉบับนี้ให้อยู่ใน อำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

2. ในชั้นแนวคิด พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มีบทบาทและหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจำนวน 13 ข้อและเป็น องค์กรที่มีการวางระบบเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น เช่น ป.ป.ง. พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มีบทบาทในการป้องกันและสนับสนุนให้

ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต จำนวน 12 ข้อแต่ยังไม่มีการเชื่อมโยงด้านการป้องกันการทุจริตกับ ป.ป.ง ซึ่งอาจเป็นช่องโหว่ในการนำผู้ทุจริตมาพิจารณาโทษ พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนมากที่สุด และจากการเปรียบเทียบกฎหมาย ทั้ง 5 ฉบับ ยังพบข้อแตกต่างหลายประการที่สำคัญคือ 4 ประการ

1) ชื่อเรื่อง พบว่า กฎหมาย 5 ฉบับ เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน 2 ฉบับ และพระราชบัญญัติ จำนวน 3 ฉบับซึ่งมีวันที่ประกาศใช้ต่างกัน

2) คณะกรรมการของ ปปช. คณะกรรมการ ส.ต.ง. คณะกรม ป.ป.ง. มีความแตกต่างกันในกระบวนการสรรหา โดยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ส.ต.ง. สรรหาโดยวุฒิสภา แต่ คณะกรรมการ ป.ป.ง. ได้มาโดยตำแหน่ง เช่น นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

3) เลขานุการของ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ส.ต.ง. คณะกรรมการ ป.ป.ง. มีความแตกต่างกันคือเลขานุการ ป.ป.ง. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ส่วนคณะกรรมการ ส.ต.ง. และ คณะกรรมการ ป.ป.ง. ได้รับการสรรหาจากวุฒิสภา เป็นต้น

4) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีบทบัญญัติไว้ใน ม.46 ถึงกรณีที่พิจารณาผลการตรวจสอบปรากฏว่าพฤติการณ์ น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของราชการ ให้คณะกรรมการแจ้งต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดี แต่มิได้ระบุให้แจ้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อตรวจสอบการทำธุรกรรมของการเงิน เป็นต้น

ปัญหาในทางปฏิบัติและข้อเสนอแนะ

1) กฎหมายบัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้เสียหายร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน และพนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปนั้น ปรากฏว่า ป.ป.ช. ดำเนินการได้ล่าช้า ฉะนั้นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมไม่มาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรมีอำนาจส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นิติปรัชญาที่ระบุว่ากฎหมายที่ดีคือกฎหมายที่ทำให้ประชาชนในสังคมมีความสุขมากที่สุด มีความเป็นธรรม และยุติธรรม

2) มาตรา 59 ตามพรบ. ส.ต.ง. ในการตรวจสอบการรับจ่ายเงิน และทรัพย์สินบัญชี ทะเบียน และเอกสารหลักฐานอื่นของ ส.ต.ง. นั้น ให้ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสนอให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันแต่งตั้งผู้ตรวจสอบจำนวนหนึ่งเข้าตรวจสอบ แต่พระราชบัญญัติ ส.ต.ง. ประกาศใช้ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบันยังไม่มีผู้ตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบ ส.ต.ง. สอบแต่อย่างใด ตามข้อเท็จจริงการตรวจสอบภายนอกเป็นการควบคุมและป้องกันการทุจริตหน่วยงาน

ที่ถูกตรวจอย่างได้ผลและหากพบว่ามีข้อบกพร่อง หรือประพจน์ไม่ถูกต้องตามระเบียบหรือเกิดการทุจริตจะได้แก้ไขโดยเร็ว

3) ปัญหาเรื่องงบประมาณยังคงเป็นปัญหาใหญ่ของหน่วยงานอิสระ เพราะเสนองบประมาณเข้าสู่สภาและถูกตัดโดยรัฐบาล หน่วยงานอิสระหลายหน่วยงาน เช่น ส.ต.ง. กำหนดฐานเงินเดือนผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเท่ากับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสถานภาพของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ในบัญชีโครงสร้างประเภทข้าราชการ หรือเป็นข้าราชการฝ่ายรัฐสภา แต่ผู้ว่าการควรเป็นข้าราชการระดับสูงสุด ซึ่งมีวินัย มีอิสระในการทำงานภายใต้การกำกับของคณะกรรมการ ให้ความเห็นที่เป็นกลาง และหากเรื่องใดสำคัญก็ส่งให้คณะกรรมการพิจารณา

4) มาตรฐานเงินเดือนขององค์กรอิสระมีแนวโน้มว่าขาดมาตรฐาน ซึ่งเป็นปัญหาในอนาคตเพราะมาตรฐานเงินเดือนควรเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

5) งบประมาณที่เหลือในแต่ละปีจะต้องกินคลัง แต่หน่วยงานอิสระหลายแห่งจำเป็นต้องใช้เหลืออมปี ฉะนั้นจึงควรชี้แจงคณะกรรมการธิการของรัฐสภาให้รับรู้ถึงความจำเป็น และในชั้นกลั่นกรองโดยรัฐบาล ๆ ฟังกลั่นกรองและจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม

6) กฎหมายเองมีจุดอ่อนในตัวของกฎหมายที่ไม่สามารถใช้ลงโทษคดีทุจริตระดับใหญ่ๆ ได้ เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีจุดอ่อนทำให้ไม่สามารถสาวโงงไปถึงระดับนักการเมืองที่อยู่เบื้องหลังคดีทุจริตต่าง ๆ เนื่องจากคำต่าง ๆ ในภาษากฎหมาย เช่น "สื่อว่าจงใจ" โดยการตีความว่าสื่อมาน้อยเพียงใด

7) การขาดแคลนกรรมการที่เป็นนักกฎหมายขององค์กรต่างๆ เป็นอีกปัญหาหนึ่ง เพราะบุคคลที่รู้กฎหมายมักจะไม่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจเพราะว่ารู้ระบบการฟ้องร้อง หน่วยงานด้านนี้จึงควรเพิ่มนักกฎหมาย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1) ควรให้มีการทบทวนกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ทันต่อเหตุการณ์ 2) ควรมีการกำหนดควิสัยทัศน์ ทิศทาง เป้าหมาย ของทุกหน่วยงาน 3) ต้องพัฒนาจริยธรรมในหมู่นักการเมืองไทย 4) สื่อมวลชนต้องร่วมกันตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ศึกษาอิทธิพลที่ทำให้กฎหมายขาดความเชื่อมโยงกัน 2) ขวัญและกำลังใจและการจัดสวัสดิการของในหน่วยงานเหล่านี้

Thesis Title	A Compilation of Laws and Regulations on Anti and Counter Corruption
By	Miss Sasiwan Throngbundit
Identification No.	444049
Degree	Master of Social Work (M.S.W.)
Major	Social Administration
Academic Year	2002

ABSTRACT

This research of a compilation of laws and regulations in relation of anti and counter corruption has five objectives, as follows:

1. To Compile the outstanding laws, rules and regulation and ect, in accordance with the anti and counter corruption for future references.
2. To compare among the related laws on the similarities and differences of the fundamental contents for a better utilization of laws by the concerning organizations/institutes.
3. To make an index of key words of different laws.
4. To study the legal problems and obstructions those may arise in the organizations institutes during the year B.E.2542-2545
5. To suggest advise for the amendments of laws, rules and regulations in accordance with the anti and counter corruptions.

The methods of research is a documentary and a field research. On the documentary the informations are collected from text books, documentations as well as informations from various websites. On the part of field research the informations are obtained from the interview of the top members and experts of the board of the organizations. These are the state financial inspectors council, the secretary of the anti money laundering office, deputy director of the anti money laundering office, the specialists of the national counter corruptions commission and specialist of the anti money laundering office, totally nine persons.

The five laws in conjunction of the constitution are: The Organic Act on Counter Corruption B.E. 2542 (1999), The State Audit Act B.E. 2542 (1999), The Anti-Money

Laundering Act B.E. 2542 (1999), The Offence Relating to the Bid in Public Agencies Act B.E. 2542 (1999).

The Partnerships and Shares Management of the Ministers Act B.E. 2543 (2000). They are enacted under the new form of rules and regulations of Thai's society good governance. By a wholistic view of compiling the anti and counter corruptions laws, the laws are considered into two levels. The first is the surface level (such as the establishment of law) and the second is the concept level (such as their main responsibilities, their independence and their status in relation of other institutes), it is found that :

1. At the surface level, the Organic Act on Counter Corruption B.E. 2542 (1999) and the State Audit Act B.E. 2542 (1999) are attached to the constitution of Thailand B.E. 2540. These two offices are autonomous and neutral according to the constitution. They are empowered to execute these laws in accordance of the constitution, the national counter corruption commission is authorized to investigate and pinpoint government officials of their extraordinary rich and breaching the law of justice, ect. The office of the auditor is authorized to audit the ledgers and the expenditures of the organizations in order to maximizing the use of the states resources.

The researcher has also made an index of key 18 words. This index could be used in a relation to ease in finding important words in different laws.

Problems and suggestions

1. In common practice it is founded that the national counter corruption is indicate to investigate the cases instead of the inspector police. But the counter corruption commission it can accomplish the works with a small numbers a year. The law should therefore amend to turn the investigation of small and simple case to the investigator police.

2. According to the article 59 of the State Audit Act, the inspector who will inspect the work of the officer should be nominated by the senate. But since this law has been enforced on B.E. 2542 still be don't have the outside inspectors. Thus this problem should be solved by the senate and perhaps the law should be changed properly.

3. The budget of the organization must be approved by the government. This causes the work of the organization has less autonomous. The budget system should be improved for the autonomous of work.

4. There is no standardization of salary of the committees and officers among the organizations that is affection to the role of organizations' executive. There should be standardized on salary.

5. All are facing with the problem of budgeting system. The parliament and government should look at this point transparently.

6. The efficiency of law enforcement depends on the interpretation of "legal words" by the officers. In accordance, the tone of interpretation of words would directed the involved persons to be investigated. The efficiency of law enforcement should be thus transparently by the interpretation of the legal words.

7. Some organizations have less lawyers to accomplish a good work. The lawyers should be more respected in these organizations.

It is advised also as follows :

1. We should update the rules and regulations on anti and counter corruption.
2. All concerning organizations, commission and executives should be re-visionized their organizations.
3. The sense of responsibilities should be more developed among politicians.
4. The mass media should closely involved in the enforcement of these acts.

For the next research it is advised that;

1. A study on the networking of the laws.
2. A study on the morale and welfares of the officers in these organizations.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.โชคชัย สุทธาเวช ประธานกรรมการ ที่เสียสละเวลาให้คำแนะนำให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมทั้งกราบขอบพระคุณกรรมการที่ปรึกษาอาจารย์ ดร.สุภรัฐ หงษ์มณี อาจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเพิ่มเติม ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ตลอดจนคณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ประสพวิชาความรู้อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐญา สนิทวงศ์ ณ อุรุทธา รองศาสตราจารย์ ดร.ชัตติยา วรรณสุต อาจารย์ รองศาสตราจารย์ วิจิตร รวิวงศ์ อาจารย์ ดร.เสาวนิจ นิจนันต์ชัย และอาจารย์จตุรงค์ บุญขรัตนสุนทร ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำในเรื่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยม และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นิภา ส. ตุมรสุนทร ที่ได้สละเวลาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากทบวงมหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณ คุณอภิวัฒน์ สุวรรณชูโต คุณนิภาพร วงษ์เทศ ที่ได้ช่วยเหลือและแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ทราบโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณเขาวมาลัย จ้อยจุฬี และคุณธิตติ เมฆวนิชย์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คุณปรนุช นาควิจิตร สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คุณพิสิทธิ ลีลาวชิโรภาส สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำซึ่งนับว่าเป็นผลทางด้านจิตใจต่อผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ที่ ๆ น้อง และหลาน ของผู้วิจัยทุกคน โดยเฉพาะ เด็กชายกานต์ ทรงบัณฑิตย์ ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนตลอดการศึกษา

ขอขอบคุณ พ.ต.ท. สง่า ชีระศรีฐานานนท์ คุณประพันธ์ วงศ์สวัสดิ์ คุณชนพร ทัดไรสง คุณธิดารัตน์ เทียนไชย ส.ค.อ.องอาจ ศรีทอง ส.ค.อ.สุเมธ มิ่งคอนไพร และเพื่อน M.S.W. รุ่น 9 ทั้งหมดที่ให้ความรัก ความจริงใจ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งเรื่องการเรียน และเรื่องต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ผู้อำนวยการส่วนกลมเกลียว ที่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 จังหวัดชลบุรี ที่ร่วมเป็นกำลังใจด้วยดีจนผู้วิจัยประสบผลสำเร็จการศึกษาครั้งนี้